

KONVENCIJA DEL ŽMOGAUS TEISIŲ IR ORUMO APSAUGOS BIOLOGIJOS IR MEDICINOS TAIKYMO SRITYJE (ŽMOGAUS TEISIŲ IR BIOMEDICINOS KONVENCIJA)

1997 04 04, Ovjedas

Preambule

Šia Konvencija pasirašiusios Europos Tarybos valstybės narės, kitos valstybės ir Europos Bendrija,

atsižvelgdamos I 1948 m. gruodžio 10 d. Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos paskelbta Visuotinė žmogaus teisių deklaracija;

atsižvelgdamos I 1950 m. lapkričio 4 d. Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencija;

atsižvelgdamos I 1961 m. spalio 18 d. Europos socialinė chartija;

atsižvelgdamos I 1966 m. gruodžio 16 d. Tarptautinį pilietinių ir politinių teisių pakta ir Tarptautinį ekonominį, socialinį ir kultūros-kultūrinį teisių pakta;

atsižvelgdamos I 1981 m. sausio 28 d. Konvencija dėl asmens apsaugos ryšium su asmens duomenų automatizuotu tvarkymu;

taip pat atsižvelgdamos I 1989 m. lapkričio 20 d. Vaiko teisių konvencija;

manydamos , kad Europos Tarybos tikslas yra siekti didesnę savo narių vienybę ir kad žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsauga bei tolesnis įgyvendinimas yra vienas iš būdų, kuriais to tikslo turi būti siekiama;

suvokdamos spartėjant biologijos ir medicinos raida;

Isitikinusios , kad būtina pagarba žmogui ir kaip individui, ir kaip žmonių giminei nariui, bei pripažindamos, kad svarbu užtikrinti žmogaus orumą;

suvokdamos , kad netinkamas biologijos ir medicinos taikymas gali sukelti žmogaus orumui pavojų keliančias veikas;

tvirtindamos , kad biologijos ir medicinos pažanga turėtų būti skirta esamam ir būsimam žmonių kartu labui;

pabrėždamos tarptautinio bendradarbiavimo būtinumą, kad visa žmonija galėtų naudotis biologijos ir medicinos teikiama nauda;

pripažindamos , kad reikia skatinti viešai svarstyti taikant biologiją ir mediciną kylančius klausimus ir kad reikia I tai reaguoti;

siekdamos priminti visiems visuomenės nariams jų teises ir pareigas;

atsižvelgdamos I Parlamentinės Asamblėjos darbu šioje srityje, Iskaitant Rekomendaciją 1160 (1991) dėl bioetikos konvencijos parengimo;

nusprendusios imtis priemoniu, reikalingu, kad butu išlaikytas žmogaus orumas ir asmens pagrindines teises ir laisves biologijos ir medicinos taikymo srityje,

s u s i t a r e:

I SKYRIUS – BENDROSIOS NUOSTATOS

1 straipsnis – Tikslas ir objektas

Šios Konvencijos Šalys gina visu žmonių oruma bei tapatybę ir nediskriminuodamos kiekvienam užtikrina pagarba jo neliečiamumui bei kitoms teisėms ir pagrindinėms laisvėms biologijos ir medicinos taikymo srityje.

Kiekviena Šalis savo vidaus teiseje imasi reikalingu priemoniu šios Konvencijos nuostatomis įgyvendinti.

2 straipsnis – Žmogaus viršenybė

Žmogaus interesai ir gerovė yra svarbesni už išimtinis visuomenės ar mokslo interesus.

3 straipsnis – Lygiateisiškas sveikatos priežiūros prieinamumas

Šalys, atsižvelgdamos į sveikatingumo reikmes ir turimus išteklius, imasi atitinkamu priemoniu, kad savo jurisdikcijoje sudarytu lygiateisiškas galimybes gauti atitinkamos kokybės sveikatos priežiūra.

4 straipsnis – Profesiniai standartai

Kiekviena intervencija sveikatos srityje, įskaitant tyrimus, turi būti atliekama laikantis atitinkamu profesiniu pareigu ir standartu.

II SKYRIUS – SUTIKIMAS

5 straipsnis – Bendroji taisyklė

Kiekviena intervencija sveikatos srityje gali būti atliekama tik gavus atitinkamo asmens laisvai duota ir informuotumu pagrįsta sutikima.

Šiam asmeniui iš anksto suteikiama atitinkama informacija apie intervencijos tikslą ir pobūdį, taip pat apie jo padarinius ir pavojus.

Atitinkamas asmuo gali bet kada laisvai atšaukti savo sutikimą.

6 straipsnis – Negalinciu sutikimo duoti asmenu apsauga

1. Atsižvelgiant į tolesnius 17 ir 20 straipsnius, asmeniui, kuris yra neveiksnius duoti sutikimą, intervencija gali būti atliekama tik jo ar jos tiesioginiam labui.

2. Tais atvejais, kai pagal Įstatymą nepilnamečiai yra neveiksnius duoti sutikimą dėl intervencijos, ji gali būti atliekama tik jo ar jos atstovo arba valdžios institucijos, arba Įstatymu nustatyto asmens ar organizacijos sutikimu.

Į nepilnamečio nuomone, kaip į vis labiau lemiantį veiksnį, atsižvelgiama pagal jo ar jos amžių ir brandumo laipsnį.

3. Tais atvejais, kai pagal Įstatymą suaugęs žmogus dėl psichinės negalios, ligos ar panašiu priežastimi yra neveiksnius duoti sutikimą dėl intervencijos, tai gali būti atliekama tik jo ar jos atstovo arba valdžios institucijos, arba Įstatymu nustatyto asmens ar organizacijos sutikimu.

Atitinkamas asmuo kiek įmanoma dalyvauja duodant sutikimą.

4. Šio straipsnio 2 ir 3 dalyse minėtam atstovui, valdžios institucijai, asmeniui ar organizacijai 5 straipsnyje nurodyta informacija suteikiama vienodomis sąlygomis.

5. Šio straipsnio 2 ir 3 dalyse nurodytas sutikimas atitinkamo asmens geriausiu interesu labui gali būti bet kada atšauktas.

7 straipsnis – Psichikos sutrikima turinciu asmenu apsauga

Atsižvelgiant I Istatymu nustatytas apsaugos salygas, Iskaitant priežiuros, kontroles ir apeliacine tvarka, sunku psichikos sutrikima turinciam asmeniui intervencija, kuria siekiama gydyti jo ar jos psichikos sutrikima, be jo ar jos sutikimo gali buti taikoma tik tais atvejais, kai be tokio gydymo galetu buti padaryta didele žala jo ar jos sveikatai.

8 straipsnis – Butinosios pagalbos situacija

Kai reikalinga skubi pagalba, o atitinkamo sutikimo negalima gauti, kiekviena medicinos požiuriu butina intervencija atitinkamo asmens sveikatos labui gali buti atliekama nedelsiant.

9 straipsnis – Anksciau pareikšti norai

Atsižvelgiama I ligonio, kuris intervencijos metu nera tokios bukles, kad pareikštu savo norus, anksciau pareikštus norus del medicininės intervencijos.

III SKYRIUS – PRIVATUS GYVENIMAS IR TEISE GAUTI INFORMACIJA

10 straipsnis – Privatus gyvenimas ir teise gauti informacija

1. Kiekvienas turi teise I pagarba privaciam asmens gyvenimui, susijusiam su informacija apie jo ar jos sveikata.
2. Kiekvienas turi teise žinoti, kokia informacija yra surinkta apie jo ar jos sveikata. Taciau turi buti paisoma ir asmenu noro tokios informacijos nežinoti.
3. Išimtiniais atvejais naudojimas šio straipsnio 2 dalyje nurodytomis teisėmis paciento interesais gali buti Istatymu ribojamas.

IV SKYRIUS – ŽMOGAUS GENOMAS

11 straipsnis – Nediskriminavimas

Bet koks asmens diskriminavimas del jo ar jos genetinio paveldo yra draudžiamas.

12 straipsnis – Ligas prognozuojantys genetiniai tyrimai

Tyrimai, kuriais prognozuojamos genetines ligos ar kuriais arba nustatomas subjektas – liga lemiancio geno turetojas, arba genetinis polinkis ar neatsparumas ligai, gali buti atliekami sveikatos tikslais arba su sveikatos tikslais susijusiu moksliniu tyrimu tikslais ir siejami su deramu genetiniu konsultavimu.

13 straipsnis – Intervencija I žmogaus genoma

Intervencija siekiant modifikuoti žmogaus genoma gali būti atliekama tik profilaktikos, diagnozavimo ar gydymo tikslais ir tik tais atvejais, kai ja nesiekama modifikuoti palikuonių genomo.

14 straipsnis – Draudimas pasirinkti lytį

Neleidžiama naudoti medicininio apvaisinimo būdu, leidžiančiu pasirinkti busimo vaiko lytį, išskyrus atvejus, kai siekiama išvengti sunkios paveldimos su lytimi siejamos ligos.

V SKYRIUS – MOKSLINIAI TYRIMAI

15 straipsnis – Bendroji taisyklė

Moksliniai tyrimai biologijos ir medicinos srityje atliekami laisvai, atsižvelgiant I šios Konvencijos nuostatas ir kitas teisinės nuostatas, užtikrinancias žmogaus apsauga.

16 straipsnis – Asmenu, su kuriais atliekami moksliniai tyrimai, apsauga

Moksliniai tyrimai su asmeniu gali būti atliekami tik laikantis visu toliau nurodytu sąlygu:

- i) nėra alternatyvos, efektyvumu prilygstantios tyrimams su žmonėmis;
- ii) tam asmeniui galintys kilti pavojai nėra daug didesni už potencialia moksliniu tyrimu nauda;
- iii) tyrimu projekta, atlikus nepriklausoma jo mokslines vertes patikrinima, I skaitant mokslinio tyrimu tikslo svarbos I vertinima, ir ju etinio priimtumo I vairiais aspektais peržiūra, yra patvirtinusi kompetentinga institucija;
- iv) asmenims, su kuriais atliekami moksliniai tyrimai, buvo pranešta apie ju teises ir ju apsaugai I statymu nustatytas apsaugos priemonės;
- v) buvo duotas aiškiai ir konkrečiai išreikštas, dokumentu I formintas pagal 5 straipsnį nustatytas būtinas sutikimas. Toks sutikimas gali būti bet kada laisvai atšauktas.

17 straipsnis – Negalinciu sutikimo moksliniams tyrimams duoti asmenu apsauga

1. Moksliniai tyrimai su asmeniu, neveiksniu duoti 5 straipsnyje nurodyta sutikima, gali būti atliekami tik laikantis toliau nurodytu sąlygu:

- i) jei laikomasi 16 straipsnio i-iv punktuose išdestytu sąlygu;
- ii) moksliniu tyrimu rezultatai potencialiai gali duoti realios ir tiesiogines naudos jo ar jos sveikatai;
- iii) panašaus veiksmingumo moksliniai tyrimai negali būti atlikti su asmenimis, veiksniais duoti sutikima;
- iv) pagal 6 straipsnį nustatytas būtinas sutikimas buvo duotas konkrečiai ir išreikštas raštu; ir
- v) atitinkamas asmuo neprieštarauja.

2. Išimties tvarka ir laikantis I statymu nustatytu apsaugos sąlygu, tais atvejais, kai moksliniu tyrimu rezultatai potencialiai negali duoti tiesiogines naudos atitinkamo asmens sveikatai, tokie moksliniai tyrimai gali būti leidžiami laikantis šio straipsnio 1 dalies i, iii, iv ir v punktuose išdestytu sąlygu ir toliau nurodytu papildomu sąlygu:

- i) moksliniais tyrimais siekiama, akivaizdžiai patobulinus asmens būklės, ligos ar sutrikimo mokslinį supratimą, padėti galiausiai gauti rezultatus, galincius būti naudingus atitinkamam asmeniui arba kitiems tos pacios amžiaus kategorijos ar ta pacia liga sergantiems, arba ta pat I sutrikima turintiems, arba tokios pat būklės asmenims;
- ii) moksliniai tyrimai yra susiję tik su minimaliu pavojumi ir minimalia našta atitinkamam asmeniui.

18 straipsnis – Tyrimai su embrionais *in vitro*

1. Tais atvejais, kai Istatymai leidžia mokslinius tyrimus su embrionais *in vitro*, jie turi užtikrinti atitinkama embriono apsauga.
2. Kurti žmogaus embrionus moksliniams tyrimams yra draudžiama.

VI SKYRIUS – ORGANU IR AUDINIŲ PAŠALINIMAS GYVIEMS DONORAMS PERSODINIMO TIKSLAIS

19 straipsnis – Bendroji taisyklė

1. Organai ar audiniai gyvam asmeniui persodinimo tikslais gali būti pašalinti tik gavejo gydymo labui ir tais atvejais, kai nėra tinkamo mirusio žmogaus organo ar audinio ir jokio panašaus veiksmingumo alternatyvaus gydymo būdo.
2. Pagal 5 straipsnį nustatytas būtinas sutikimas turi būti duotas aiškiai ir konkrečiai arba išreikštas raštu, arba oficialaus asmens akivaizdoje.

20 straipsnis – Asmenu, negalintiu duoti sutikimo pašalinti organa, apsauga

1. Joks organas ar audinys negali būti pašalintas asmeniui, neveiksniui duoti sutikimą pagal 5 straipsnį.
2. Išimties tvarka ir laikantis Istatymu nustatyto apsaugos sąlygu, pašalinti atauganti audinį asmeniui, neveiksniui duoti sutikimą, gali būti leidžiama laikantis toliau nurodytu sąlygu:

- i) nėra tinkamo donoro, veiksnus duoti sutikimą;
- ii) gavejas yra donoro brolis arba sesuo;
- iii) dovanojimas turi būti potencialiai siejamas su gavejo gyvybės išgelbėjimu;
- iv) pagal 6 straipsnio 2 ir 3 dalis nustatytas leidimas buvo duotas konkrečiai ir išreikštas raštu, pagal Istatymus ir kompetentingos institucijos patvirtintas;
- v) atitinkamas potencialus donoras neprieštarauja.

VII SKYRIUS – FINANSINĖ NAUDOS DRAUDIMAS IR DISPONAVIMAS ŽMOGAUS KUNO DALIMI

21 straipsnis – Finansinės naudos draudimas

Žmogaus kūnas ir jo dalys neturi būti finansinės naudos šaltinis.

22 straipsnis – Disponavimas pašalinta žmogaus kūno dalimi

Intervencijos metu pašalinus kuria nors žmogaus kūno dalį, ji gali būti laikoma ir naudojama ne tam tikslui, kuriam buvo pašalinta, tik tais atvejais, kai laikomasi atitinkamos informavimo ir sutikimo davimo tvarkos.

VIII SKYRIUS – KONVENCIJOS NUOSTATU PAŽEIDIMAS

23 straipsnis – Teisiu ar principu pažeidimas

Šalys teikia atitinkama teismine apsauga, kad tuojau butu nebeleidžiamas arba sustabdytas neteisėtas šioje Konvencijoje nustatytu teisiu ir principu pažeidėjimas.

24 straipsnis – Kompensacija už nepateisinama žala

Asmuo, dėl intervencijos patyręs nepateisinama žala, turi teisę Istatymu nustatytais sąlygomis ir tvarka gauti teisinga kompensacija.

25 straipsnis – Sankcijos

Šalys nustato atitinkamas sankcijas, taikytinas pažeidus šioje Konvencijoje išdestytas nuostatas.

IX SKYRIUS – ŠIOS KONVENCIJOS IR KITU NUOSTATU SARYŠIS

26 straipsnis – Naudojimosi teisėmis apribojimai

1. Šioje Konvencijoje I tvirtintu teisiu ir apsaugos nuostatu naudojimuisi netaikomi jokie apribojimai, išskyrus tuos, kuriuos nustato Istatymai ir kurie yra butini demokratineje visuomenėje visuomenės saugumo, nusikalstamumo prevencijos, visuomenės sveikatos apsaugos arba kitu žmonių teisiu ir laisviu apsaugos labui.

2. Pirmesneje dalyje numatomi apribojimai negali buti taikomi 11, 13, 14, 16, 17, 19, 20 ir 21 straipsniams.

27 straipsnis – Platesnio masto apsauga

Jokia šios Konvencijos nuostata negali buti aiškinama kaip ribojanti ar kitaip paveikianti galimybę Šaliai biologijos ir medicinos taikymo srityje teikti platesnio masto apsauga, negu nustatyta šioje Konvencijoje.

X SKYRIUS – VIEŠAS SVARSTYMAS

28 straipsnis – Viešas svarstymas

Šios Konvencijos Šalys pasirupina, kad svarbiausi klausimai, kylantys dėl biologijos ir medicinos naujovių, butu deramai svarstomi viešai, visu pirma atsižvelgiant I ju aktualia medicinine, socialine, ekonomine, etine ir teisine reikšme, ir kad butu deramai konsultuojamasi dėl ju galimo taikymo.

XI SKYRIUS – KONVENCIJOS AIŠKINIMAS IR PASKESNES PRIEMONES

29 straipsnis – Konvencijos aiškinimas

Europos žmogaus teisiu teismas, tiesiogiai nedarydamas nuorodos I jokia konkrečia teisme nagrinejama byla, gali teikti konsultacines išvadas teises klausimais dėl šios Konvencijos aiškinimo, jei prašo:

- Šalies vyriausybė, pranešusi apie tai kitoms Šalims;
- 32 straipsniu Isteigtas komitetas, kurl sudaro tik šios Konvencijos Šaliu atstovai, dviejų trečdaliu balsavusių narių daugumos sprendimu.

30 straipsnis – Konvencijos taikymo ataskaitos

Kiekviena Šalis, gavusi Europos Tarybos Generalinio Sekretoriaus prašyma, pateikia paaiškinimą, kaip jos vidaus teise užtikrina veiksmingą kuriu nors Konvencijos nuostatu įgyvendinimą.

XII SKYRIUS – PROTOKOLAI

31 straipsnis – Protokolai

Vadovaujantis 32 straipsniu gali būti sudaryti Protokolai, kad konkrečiose srityse būtų pletojami šioje Konvencijos išdestyti principai.

Protokolus gali pasirašyti šia Konvencija pasirašiusios Šalys. Jie turi būti ratifikuojami, priimami arba patvirtinami. Šia Konvencija pasirašiusi Šalis negali Protokolu ratifikuoti, priimti arba patvirtinti, anksčiau ar tuo pačiu metu neratifikavusi, nepriemusi arba nepatvirtinusi Konvencijos.

XIII SKYRIUS – KONVENCIJOS PAKEITIMAI

32 straipsnis – Konvencijos pakeitimai

1. Šiame ir 29 straipsnyje komitetui skirtas užduotis atlieka Tvarkomasis bioetikos komitetas (*angl.* CDBI) arba bet kuris kitas Ministrų komiteto joms atlikti sudarytas komitetas.

2. Nepažeidžiant konkrečių 29 straipsnio nuostatų, kiekviena Europos Tarybos valstybė narė, taip pat kiekviena šios Konvencijos Šalis, kuri nėra Europos Tarybos narė, gali būti atstovaujama komitete ir turėti viena balsą komitetui atliekant šios Konvencijos jam skirtas užduotis.

3. Kiekvienai 33 straipsnyje nurodytai valstybei ar pagal 34 straipsnio nuostatas prie šios Konvencijos pakviestai prisijungti valstybei komitete gali atstovauti stebėtojas. Jei Europos Bendrijai nėra šios Konvencijos Šalis, jai komitete gali atstovauti stebėtojas.

4. Kad būtų atsižvelgiama į mokslo naujoves, ši Konvencija komitete apsvarstoma ne vėliau kaip praėjus penkeriems metams nuo jos įsigaliojimo, o vėliau – komiteto nustatytais laiko tarpais.

5. Kiekvienas Šalies, komiteto ar Ministrų komiteto teikiamas šios Konvencijos pakeitimo pasiūlymas ir kiekvienas Protokolo ar jo pakeitimo pasiūlymas perduodamas Europos Tarybos Generaliniam Sekretoriui, o šis jį siunčia Europos Tarybos valstybėms narėms, Europos Bendrijai, visoms šia Konvencija pasirašiusioms valstybėms, jos Šalims, visoms pagal 33 straipsnio nuostatas šia Konvencija pasirašyti pakviestoms valstybėms ir visoms pagal 34 straipsnio nuostatas prie jos prisijungti pakviestoms valstybėms.

6. Komitetas pasiūlyma išnagrineja ne vėliau kaip per du mėnesius nuo tos dienos, kai jį pagal šio straipsnio 5 dalyje išsiuntinęjo Generalinis Sekretorius. Komitetas dviejų trečdaliu balsavimo dalyvaujanciu nariu balsu dauguma priimta teksta pateikia Ministrų komitetui tvirtinti.

Patvirtintas šis tekstas siunčiamas Šalims ratifikuoti, priimti arba patvirtinti.

7. Kiekvienas pakeitimas jį priėmusioms Šalims įsigalioja kito mėnesio pirma diena, praėjus mėnesiui nuo tos dienos, kai penkios Šalys, įskaitant ne mažiau kaip keturias Europos Tarybos valstybės nares, yra pranešusios Generaliniam Sekretoriui apie jos priėmimą.

Kiekvienai Šaliai, pakeitima priėmusiai vėliau, jis įsigalioja kito mėnesio pirma diena, praėjus mėnesiui nuo tos dienos, kai ta Šalis pranešė Generaliniam Sekretoriui apie jo priėmimą.

XIV SKYRIUS – BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

33 straipsnis – Pasirašymas, ratifikavimas ir Isigaliojimas

1. Šia Konvencija gali pasirašyti Europos Tarybos valstybės narsės, prie jos rengimo prisidėjusios valstybės, kurios nėra narsės, ir Europos Bendrija.
2. Ši Konvencija turi būti ratifikuojama, priimama arba patvirtinama. Ratifikavimo, priemimo arba patvirtinimo dokumentai deponuojami Europos Tarybos Generaliniam Sekretoriui.
3. Ši Konvencija Isigalioja kito mėnesio pirma diena, praėjus trims mėnesiams nuo tos dienos, kai penkios valstybės, Iskaitant ne mažiau kaip keturias Europos Tarybos valstybės narsės, pagal šio straipsnio 2 dalyje pareiškė sutikimą Isipareigoti pagal šia Konvencija.
4. Kiekvienai šia Konvencija pasirašiusiai valstybei, kuri vėliau pareiškė sutikimą Isipareigoti pagal ja, Konvencija Isigalioja kito mėnesio pirma diena, praėjus trims mėnesiams nuo tos dienos, kai ji deponavo savo ratifikavimo, priemimo arba patvirtinimo dokumenta.

34 straipsnis – Valstybės, kurios nėra narsės

1. Šiai Konvencijai Isigaliojus, Europos Tarybos Ministrų komitetas, pasikonsultavęs su Šalimis ir Europos Tarybos statuto 20 straipsnio d dalyje nustatyta balsu dauguma bei Susitariančiuju Valstybiu atstovu, turinčiu teisę dalyvauti Ministrų komiteto posėdyje, visais balsais priemes sprendima, gali pakviesti bet kuria valstybe, kuri nėra Europos Tarybos narsė, prisijungti prie šios Konvencijos.
2. Kiekvienai prisijungusiai valstybei Konvencija Isigalioja kito mėnesio pirma diena, praėjus trims mėnesiams nuo tos dienos, kai ji Europos Tarybos Generaliniam Sekretoriui deponuoja prisijungimo dokumenta.

35 straipsnis – Teritorijos

1. Kiekviena šia Konvencija pasirašiusi valstybe pasirašymo metu arba deponuodama savo ratifikavimo, priemimo arba patvirtinimo dokumenta gali nurodyti teritorija ar teritorijas, kurioms ši Konvencija taikoma. Kiekviena kita valstybe, deponuodama savo prisijungimo dokumenta, gali suformuluoti tokia pat deklaracija.
2. Kiekviena Šalis bet kada vėliau gali Europos Tarybos Generaliniam Sekretoriui adresuota deklaracija išplesti šios Konvencijos taikyma bet kuriai kitai deklaracijoje nurodytai teritorijai, už kurios tarptautinius santykius ji yra atsakinga arba kurios vardu ji yra Igaliota prisiimti Isipareigojimus. Tokiai teritorijai Konvencija Isigalioja kito mėnesio pirma diena, praėjus trims mėnesiams nuo tos dienos, kai Generalinis Sekretorius gauna tokia deklaracija.
3. Kiekviena deklaracija pagal šio straipsnio dvi pirmesnes dalis kiekvienai tokioje deklaracijoje nurodytai teritorijai gali būti atšaukta Generaliniam Sekretoriui adresuotu pranešimu. Atšaukimas Isigalioja kito mėnesio pirma diena, praėjus trims mėnesiams nuo tos dienos, kai Generalinis Sekretorius gauna tokl pranešima.

36 straipsnis – Išlygos

1. Kiekviena valstybė ir Europos Bendrija, pasirašydamos šia Konvencija arba deponuodamos ratifikavimo, priemimo, patvirtinimo arba prisijungimo dokumenta, gali padaryti išlyga dėl bet kurios konkretios Konvencijos nuostatos tokiu mastu, koku kuris nors jos teritorijoje galiojantis Įstatymas neatitinka tos nuostatos. Bendrojo pobūdžio išlygos pagal šį straipsnį neleidžiamos.

2. Kiekvienoje išlygoje pagal šį straipsnį pateikiamas trumpas atitinkamo Įstatymo išdėstymas.

3. Kiekviena Šalis, išplečianti šios Konvencijos taikymą teritorijai, minimai 35 straipsnio 2 dalyje nurodytoje deklaracijoje, pagal pirmesniu dalyje nuostatas gali daryti išlyga atitinkamai teritorijai.

4. Kiekviena Šalis, padariusi šiame straipsnyje minima išlyga, Europos Tarybos Generaliniam Sekretoriui adresuota deklaracija gali ją atšaukti. Atšaukimas įsigalioja kito mėnesio pirma diena, praėjus mėnesiui nuo tos dienos, kai Generalinis Sekretorius ją gauna.

37 straipsnis – Denonsavimas

1. Kiekviena Šalis bet kada Europos Tarybos Generaliniam Sekretoriui adresuotu pranešimu gali denonsuoti šia Konvencija.

2. Toks denonsavimas įsigalioja kito mėnesio pirma diena, praėjus trim mėnesiams nuo tos dienos, kai Generalinis Sekretorius gauna pranešimą.

38 straipsnis – Pranešimai

Europos Tarybos Generalinis Sekretorius Tarybos valstybėms narems, Europos Bendrijai, visoms šia Konvencija pasirašiusioms valstybėms, visoms jos Šalims ir visoms valstybėms, pakviestoms prie jos prisijungti, praneša apie:

- a) kiekviena pasirašyma;
- b) kiekvieno ratifikavimo, priemimo, patvirtinimo arba prisijungimo dokumento deponavimą;
- c) kiekviena šios Konvencijos įsigaliojimo pagal 33 arba 34 straipsnį datą;
- d) kiekviena pagal 32 straipsnį priimta pakeitima arba Protokola ir tokio pakeitimo arba Protokolo įsigaliojimo data;
- e) kiekviena pagal 35 straipsnio nuostatas pateikta deklaracija;
- f) kiekviena pagal 36 straipsnio nuostatas padaryta išlyga ir išlygos atšaukimas;
- g) kiekviena kita su šia Konvencija susijusi akta, pranešima ar pareiškima.

Tai patvirtindami, toliau nurodyti tinkamai įgalioti asmenys pasirašė šia Konvencija.

Priimta 1997 m. balandžio 4 d. Ovjede (Asturija) angli ir prancūzų kalbomis, abu tekstai yra autentiški, vienu egzemplioriumi, kuris deponuojamas Europos Tarybos archyvuose. Europos Tarybos Generalinis Sekretorius patvirtintas kopijas siuncia kiekvienai Europos Tarybos valstybei narei, Europos Bendrijai, prie šios Konvencijos rengimo prisidėjusioms valstybėms, kurios nėra valstybės narės, ir kiekvienai prie šios Konvencijos prisijungti pakviestai valstybei.